

الله الرحمن الرحيم

کلیات درمان ناباروری زنانه در طب سنتی ایرانی

دکتر محمدرضا میرزائی
دکترای تخصصی طب سنتی
عضو هیئت علمی دانشکده طب سنتی

رویکرد طب سنتی ایرانی به ناباروری زنانه

▶ رویکرد کل نگر

▶ طب سنتی ایرانی یک طب مزاجی است و پایه تشخیص و درمان در آن را مزاج تشکیل می دهد.

▶ طب سنتی ایرانی ترمینولوژی خاص خود را دارد.

رویکرد کل نگر

دستگاه تناسلی زنانه

قلب

مغز

کبد

کلیه ها

معدده

عوامل روحی و روانی

.....

سبب شناسی ناباروری زنانه در طب ایرانی

▶ در طب سنتی ایرانی برای ناباروری علل بسیار متعددی ذکر شده است.

▶ از دیدگاه طب سنتی ایرانی تولید تخمک مناسب و ایجاد شرایط مناسب رحمی جهت انجام لقاح و سایر مراحل بارداری منوط به صحت اعضاء اصلی بدن از جمله مغز، کبد، قلب و دستگاه گوارش است.

سبب شناسی ناباروری زنانه در طب ایرانی

▶ اشکال در تخمک

▶ اختلال در اعضاء رحم

- رحم

- تخمدانها

- لوله های رحمی

ضعف یا اختلال در اعضاء رئیسه

سبب شناسی ناباروری زنانه در طب ایرانی

اختلال و یا ضعف در هر یک از اعضاء زیر:

مغز

قلب

کبد

کلیه ها

معدده

سبب شناسی ناباروری زنانه در طب ایرانی

▶ انواع سوء مزاج رحم

- سوء مزاج سرد رحم

- سوء مزاج گرم رحم

- سوء مزاج تر رحم

- سوء مزاج خشک رحم

سبب شناسی ناباروری زنانه در طب ایرانی

- ▶ ضعف رحم
- ▶ تغییر وضعیت رحم
- ▶ قطع قاعدگی
- ▶ ورم رحم
- ▶ صلابت رحم
- ▶ اشکالات مربوط به به نحوه ارتباط جنسی
- ▶ .....

سبب شناسی ناباروری زنانه در طب ایرانی

چاقی مفرط ▶

لاغری مفرط ▶

عوامل روحی و روانی ▶

علائم

▶ علائم رحمی

▶ علائم غیر رحمی

علائم رحمی

- ▶ وضعیت کمی و کیفی خون قاعدگی
- ▶ موی شرمگاهی
- ▶ ترشحات رحمی
- ▶ سابقه سقط (بویژه وجود سقط مکرر)
- ▶ ملمس شرمگاهی
- ▶ سایر علائم همراه

علائم غیر رحمی

- ▶ وضعیت بیمار به لحاظ لاغری یا چاق بودن
- ▶ علائم قلبی
- ▶ علائم مغزی
- ▶ علائم معدی
- ▶ نبض
- ▶ وضعیت دفعی بیمار (ادرار و مدفوع)
- ▶ سایر علائم عمومی

درمان

▶ درمان اختلالات دستگاه تناسلی

▶ درمان اختلالات خارج دستگاه تناسلی

درمان

▶ اصلاح سبک زندگی بویژه تغذیه یکی از محورهای اصلی درمان این بیماران است.

▶ سته ضروریه

- تغذیه
- احتباس و استفراغ
- خواب و بیداری
- اعراض نفسانی
- حرکت و سکون
- هوا

درمان

اختلالات تخمدانی ▶

- عملکردی

- ساختمانی

تخمندان پلی کیستیک

- ▶ در این بیماران اختلالات گوارشی و همچنین اختلالات مربوط به مغز و کبد و کلیه ها نیازمند بررسی و درمان است.
  - ▶ کیستهای تخمدانی غالباً در نتیجه غلبه سردی و یا سردی و تری در دستگاه تناسلی زنانه است.
- پرهیز از غذاهای غلیظ یک اصل مهم در درمان این بیماران است.

اندومتريوز

- ▶ پرهيز از غذاهاي غليظ در اين بيماران نيز نقش مهمي در درمان بيماران دارد.
- ▶ معمولا همراه با سوء مزاج سرد و خشک است.

سقط مکرر

- ▶ معمولا همراه با انواعی از سوء مزاجهای رحمی است.
- ▶ از دیدگاه طب سنتی یا اختلال در ماده جنسی اولیه زن و یا مرد وجود دارد و یا محیط رحم جهت جایگزینی و یا رشد جنین مناسب نیست.

Thin Endometrium

▶ غالباً با سوء مزاج خشک رحم همراهی دارد.

آمنوره

▶ ناشی از عوامل خارج رحمی (مانند مغز)

▶ ناشی از سوء مزاج سرد رحم

▶ ناشی از سوء مزاج گرم رحم

▶ ناشی از غلبه خشکی رحم

▶ ناشی از کم خونی

▶ طب سنتی ایرانی ظرفیت قابل توجهی در

درمان ناباروری دارد.